

TRU THE BIBLE MINISTRIES
BROADCAST SCRIPT
Programme ID: 0325
Language: Bambara
Book (livre): Ruti
Text Reference: Ruti 2 :14-23

Dɔnkili damine
Kuma damine

N'be aw bee kelen-kelen fo an Matigi Yesu Krisita tɔgo la. An be biblu ka jemukan waati la, ka Biblu kalan de k'a koro fo aw ye don o don.

Dɔnkili ani nege juru siraw
Kalan

An ka bi ka kalan be ko Ruti 2 :14-23 ma. Ruti 2 :14, a sebben be yen ko : « Dumuni ke tuma la, Boaz y'a fo a ye ko : I madon ka dumuni ke ka i ka nbuuru su na la k'a dun. O tuma la Ruti y'i sigi suman kanbaaw kere fe. Boaz ye sumankise jirannen do di a ma. Ruti ye dumuni ke fo ka a to bila a ne ». An ye Ruti ka ko fo kunun, nin Moabka muso a tugura a biramusu Naomi ko kana Betlehem. A fana nalen a y'a don ko ale ye faantan ye, ko ale ye dunan ye Isiraël jamana la. A sonna Naomi ka Ala ma, a sonna Naomi ka mogow ma. A wulila ka taa k'ale be taa bolo jini. Ka taa sumantigelaw ko, olu mana sumankise minnu to duguma o kofe ko ale na o noro bo. Balimaw, forotigi min ye Boaz ye, ale tun ye Ruti ka kibaroya men. Wa an b'a ye ko Ruti ko diyara a ye. Wa an b'a ye ko a jarabira Ruti la furu ta fan fe. An b'o fo ka jeya. A ma ke i n'a fo bi ta, ka muso ye doron k'a fo n'bi fe. N'bi fe in te taa yoro jan. Nka ni i y'a jate mine yan no, i b'a ye ko u bena temen furu sariya bee de fe. Balimaw, Ala tun b'a la ka ni ko bee laben. N'an ye verse 15 kalan, « O ko, a wulila ka suman noro bo damine. Boaz y'a fo a ka baardenw ye ko : A' y'a to a ka suman noro bo kansiriw cema, aw kana foyi fo a ma. Aw ka tinsan tigelen bolo la ta dow burun aw ko, walisa a ka olu tom. Aw kana a korof ». Ka mogow ye yoro ni kelen k'a wele ka dumuni ke n'a ye. Forotigi ye o ke. 'a fo a ka baardenw ye, aw kana a korof. N'a b'a la ka suman tige a y'a lawuli a kama ka tinsan dow burun aw kofe walisa a ka o ta k'o bila a ka minen kon. Balimaw, a ye cila di a mogow ma o k'o ke Ruti ye. Nin faantan muso, dunan muso se t'a ye, a y'a ka minen ta ka taa foro la. Ale be taa foro noro bo. A mana fitini min soro a ni a ka biranmuso be o dun joron fe. Wa Ala ye a ko diya nin ce ye. verse 17 Ruti sura 2 la, « Ruti ye suman noro bo wulada fe. A ye noro min bo, a ye o gosi. O kera Orje sumankise ye efa ne kelen joron ye. A taara n'o ye dugu kon.

A biranmuso ye a ka suman nɔɔɔ kise ye. O kɔ, Ruti ye tilerɔfana tɔ bɔ ka o di Naomi ma. Ruti biranmuso ko : I ye suman nɔɔɔ bɔ min bi ? I ye baara ke min ? Mɔgɔ min hinena i la o ye dubaden ye. Ruti ye baara ke ce min fe, a ye o ko fɔ a biranmuso ye. A ko : Ne yebaara ke min fe, o tɔgɔ ko Boaz. Naomi ye a biranmuso jaabi ko : Matigi ka duba i ye, katuguni Matigi te a ka jumaya dabila mɔgɔ jɛnamaw ni mɔgɔ salenw la. A ko tun : Nin ce ka surun an na. Kunmabɔli jo be a fe. Moab bɔnsɔn Ruti y'a fɔ tun ko : A y'a fɔ ne ye fana ko : I ka to ne ka baarakedenw kere fe fo u ka tila ne ka suman kanni la ». Balimaw, an ka jɔ yan. Kabini yan nɔ an y'a ye ko Ala bolo be ni ko la. Ruti kɔseginnen ka taa ni suman nɔɔɔ ye, Naomi ye a ye a kabakoya ra. A ko ne ma deli ka ni jɔgɔn ye. Mɔgɔ min taara suman nɔɔɔ bɔ la o ye ni bee sɔɔ. E taara jɔni ka foro la ? Ruti y'a be fɔ a biranmuso ye. Balimaw, kabini o yɔɔ la Naomi bena a dɔn k'a fɔ ko nin ce, ale ce min sara o ka mɔgɔ don. A ko kunmabɔli fana o be a la. Verse 22 a fɔra ko « Naomi y'a fɔ a biranmuso ye ko : Ne denmuso, a ka ji. I ka taa a ka baarake musow fe. Mɔgɔ kana i sɔɔ foro were la. O tuma la Ruti tora Boaz ka baarake musow fe ka suman nɔɔɔ bɔ fo ka orje ni alikama kan ban. Ruti tora a biranmuso fe yen ». An ye min fɔ sisan kunmabɔli ta fan fe, o tun ye fen ye min tun be Isiraɛl. O ye mun ye ? Ka fɔ ko ni mɔgɔ dɔ sara k'a ka foro toyi k'a bolofen toyi a balima dɔ de be a kunmabɔ walisa a ka kɔsegin ka na ga kɔnɔ. O kera u ka laada dɔ ye. O cogoya la sa, Naomi bena fɔ ko o kunmabɔli de a da be Boaz la. Balimaw, ni an ye ni kow segegege ka taa jefefe, an b'a ye ko Ala be fen o fen ke a b'a bee ke walisa a ka je. Ni anw ye Biblu kalan i n'a fɔ an ye a kuma jɔ yɔɔ min na, Ala ye ni ko bee kelen-kelen laben walisa a ka nɔɔɔ da a yere tɔgɔ kan. Ne balimaw, Ala ye ga ko laben siyaw bee kelen-kelen na. Wa Isiraɛl, ga o ga i b'a ye ko u ka dugukolo tun be u fe. A dugukolo tun te se ka taa yɔɔ were. Ni i y'a yɔɔ faantanya tun ka dɔ mine wala ko were ye a sɔɔ ko a ye o dugukolo kunmada, o tun b'a ke cogo bee walisa dugukolo ka kɔsegin a tigi ma. Kɔngɔ nalen ka don Isiraɛldenw yere ka kanbilali kosɔn Ala ta fan fe o kera sababu ye mɔgɔ caman bɔra Isiraɛl ka taa yɔɔ were fe. An b'a ye ko, nin ce min tun bɔra a ka dugukolo bolo tun dara a kan ka san caman ke. Wa fana ni san biduuru fana tun sera wa a fɔra dugukolo o tun be kɔsegin o tigiw ma. O sariya tun sigilen tun be Isiraɛl walisa i ka bolofen ye min ye a kana taa ka i dan. Ni kunmabɔli tuma sera bee ka dugukolo tun be kɔsegin i ma. Balimaw, nka ni an taara jefefe fentigiw ta fan fe, a be se ka ke ga ka mɔgɔ dɔ ye. A balima sira dɔ. A fɔra ko o tigi fana tun se ka, hali k'a sɔɔ kunmabɔli san tun ma se a tun be se ka wari sara walisa k'a balima ke ka dugukolo mine ka di a ma. O kunmabɔlo ko a tun be taa bolofenw ta fan fe. Nka ni an y'a jate mine ka taa jefefe ka keje ni Levitike 25 ye verse 47, 48 i b'a ye ko o ko be fɔ yen nɔ. Mɔgɔ dɔ, a tun be se ka geleyaba sɔɔ a tun be se ka bɔne a ka dugukolo la. A tun be se ka ke kɔngɔba ta fan fe wala ja ta fan fe. O cogoya bee de tun be se ka ke sababu ye ka o bɔne o ka dugukolo la. Nka kunmabɔli tun be na a men na cogo o cogo. O kunmabɔli ko fana a be kalan di an ma. Balimaw, e bɔne i ka fen na. A be se ka ke ko e taara

juru ta bonki la i ma se k'a sara i ka du o b'a mine. E be se ka bone i ka yerema hōronya la jurumu ta fan fe, fo e ka hōronya e ka kunmabo. O de ko son kunmaboli min be yan no, a be Yesu Krisita ka baara ko jira an na. Yesu Krista kera anw kunmaboba ye. N'an ye layidu kura kalan, layidu kura be a fo ten. Yesu Krisita sara anw ka jurumu no na, a ye anw ka jurumu juru sara anw ye walisa ka anw kunmabo. A sara ka anw kunmabo. Nka a sara fana walisa ka anw ka dugukolow kunmabo. Balimaw, e ni ne an be jenamaya dugukolo min kan, wa a fora ko don do ni dugukolo bena kunmabo ka bo jurumu ka jonya ma, ka kunmabo ka bo ko nogolenw bee kelen-kelen ma. Biblu y'a fo ko don do an ka dipeso bena kunmabo ko Ala na sankolo kuraw ani dugukolo kuraw ke. O la sa kalan min be Ruti ka kitabu konō kunmaboli ta fan fe, a be aw dannabaaw fana demε. E kera sitane ka jon ye, ni e sonna Yesu Krista ma Yesu Krista ka sa be e de kunmabo. Balimaw, ni ye koba ye de. N'an ye o faamu, i b'a ye ko an be Ala ka kuma faamu ka Ala ka kuma jo yoro don. Naomi y'a fo ko Boaz kera kunmaboba do ye. O de koson n'an ye Ruti ka ni kitabu kalan, a be kanuya jira. Kanuya min sababuya la kunmaboli be ke. Ce file ni ye fentigi don se be a ye. Nka a te se ka diyagosa ka kunmaboli ke. N'an ye yoro in kalan ka taa jefe an b'a ye ko mogo be Boaz je ale de tun ka kan ka kunmaboli ke. Baw ni kunmaboli kera, dugukolo be kunmabo ani ce fana muso min be yen, o muso fana ka kan ka ta. Nka an b'a ye ko ce min ka kan ka kunmaboli ke a bena ban. Balimaw, nka i n'a fo Ruti kanuya be Boaz dusukun na, Boaz ale bena kunmaboli ke. Ni be mun jira. Ko mogo si te Ala wajibiya ka anw kunmabo. Mogo te a wajibiya. Ala tun be se ka ban an kunmaboli ma. Mogo te se ka foyi ke a la. A be to a ka Alaya in na, a be to a ka tilennenya na, a be to a ka saniyaliya na. Nka a be an kanu. E ni ne Ala ye an kanu a b'a fe ka kisili di an ma. A be Yesu Krisita ci ka na walisa ka an kunmabo. Tije na ni an ye Ruti ka kitabu kalan ka taa se kunmaboli yoro ma, a be anw fana demε. Kunmaboli de be ke sababu ye ka nin muso ka maloya, a ka faantanya, a ka ce salenya maloya ni o degun, o be ke sababu ye ka a kunmabo. Ni i ye Biblu kalan, balimaw, a fora ko : o tuma la Ruti tora Boaz ka baarake musow fe ka suman nooro bo orje ni alikama fo ka taa se o ban tumaw ma. A ye waati bee ke o la. O dogokun woro in bee. Tuma bee a bena o baarke fo ka taa o baaraw ban. Ruti ko nana diya Boaz ye. Boaz, an y'a ye ko, mogo tun don fana a tun ma furu ke. Ce ganna tun don. A bena je bo nin muso fe. Nka sani an ka sira di jagon ma ne b'a fe anw ka min faamu o file ni ye. Ruti, a y'a ka ce soro min ? A y'a ka ce soro foro la. Sini n'an ye kalan damine an be o de ye Ruti ka kitabu konō. I m'a ye sa. Bi mogo caman b'a fo ko, muso ka ke ten, muso ka ke ten. N'o kera i be ce soro. Balimaw, Ruti kelen k'a ka baara finiw don a la, ε mogo min be taa foro la i te fini juman don wo. A m'a ka ce soro robu juman don na wala jipu juman don. A m'a ka ce soro ko n'ye n'kungolo ke ten. Ko n'ye fen kasa juman do bila an na wala ko n'ye n'kun digi ten, a m'a ka ce soro o la de. Ale y'a ka ce soro foro sira la k'a to wosiji la, k'a to a ka fini kolonw na, k'a to a ka faantanya n'a ka dunanya la. A

ka muso kiseya, a ka sebeya, a ka saniyaliya, a y'a ka ce soro o de la. Ala de be ce di, Ala de fana be muso di. An be o kalan soro Ruti ka ni kitabu in kono. Wa an be kalan min soro la fana an y'a fo ka ban. Nin muso sonna Ala ma, a sonna Matigi ma. O de koson a tugura Naomi ko ka taa fo Isiraël. An be kalan min soro a la fana o file ni ye ko, faantanw ko ka di Ala ye. A taara k'a soro sariya do be Isiraël. Ko ni suman kanbaaw ni u be suman tige u tun man kan ka foro noro bo. Foro noro boli o tun ye dunanw ta ye, se te minnu ye faantanw, siginfew, muso ce salenw, barikantanw olu tun be taa forow la sumantigebaaw mana suman tige u jine ka min to kofe, jo tinsanw wala ni malo foro don tinsanni minnu be bin u kofe u jine na ka minnu tige, u te segin u kan tuguni de. Ala b'i janto faantan na. Wa Ala tun be faantanw balo ten. Bi don, anw b'a la ka faantan cong'on an sen koro. I b'a ye ko yoro caman u be fen bee ke nka jon be hine faantan na. jon de b'a ka kow laben k'a fo ko an be faantanw deme ni nin ye. Nka Ala be a janto faantan na. Ala y'a fo Isiraeldenw ye, n'a y'a ka forow tige, aw kana segin a kan ko a b'a noro bo tuguni. Wa o tun ye foro bee ye. Alikama foro wo, rezen foro wo, ntoro foro wo, fen o fen tun ye foro ye a noro tun te bo Isiraël. A noro boli tun ye dunanw ta ye, faantanw ta ye, muso ce salenw ta ye. Wa Naomi ni a biranmuso o ye o de ke. Ne balima kanulenw, Ruti ka ni kalan, a be kalan caman di an ma. O cogoya la sa, Ala be min jini an bee kelen-kelen fe o file ni ye ko ni an be Ala ka sariya taama, wa Ala yere de be sira jira anw na. An be kalan min fana soro a kono Ala sago ni mogo ka sago te kelen ye. Ni mogo tun ye Ruti jininka, Ruti, e b'i ka tasa ta, i be taara min de ? A b'a fo ne man taa yoro don. Ale koni, ale ye a ka baara ke minen ta a be taara forow la. A mana taa bin foro min na wo o don. Ala y'a ke a taara ka ben Boaz ka foro do ma. Ala y'a ke fana Boaz kera a biranmuso ce ka mogo do ye. Ala y'a to fana a ko ka diya nin ce ye. Nka, kabini Ruti ko fora nin ce ye, a ye mun fo ? A y'a fo ko i ye fen o fen ke Naomi ye kabini i ce banna, i sonna ka bo i faso la, ka faso ka jow ka olu toyi ka i fa ni ba ka olu bee toyi ka na dunanya la. Ruti ma tugu Naomi ko ko wari b'a bolo ko i n'a fo ale ce banna, n'u nana tono were be yen. Nka a tugura a ko kanuya de koson. A ye fen do de ye Naomi la, Naomi ka dannaya, Naomi ka kanuya. Mogo ko ka di Naomi ye cogo min na, a ye o ye a ko tije na nin muso bora yoro min na, ne fana be tugu nin muso ko. A ka mogow na ke ne ka mogo ye. A ka Ala o na ke ne ka Ala ye. Wa Ruti fana nana ka tugu Naomi ko. Balimaw, o la sa an y'a ye ko a be fen o fen ke, Ala yere de tun be a jeminne. O de koson an y'a fo an ka kalan na kunun, ko ni dannabaa be a ka kow latige a ye Ala deli. Ala de be a temen siraw jira la. A be se ka ke ko e be temen sira do ta ayiwa a sira man ji. Nka Ala bena to fana e ka se ka kosegin ka bo o sira kan. Ala de be o ke walisa e yere ka se ka sira numan ta. Ni dannabaa ye a jigi da Matigi kan, e be fen o fen ke, Ala be i jeminne o la.

KUMA LABAN

Balimaw, i n'a fo anw ka waati a surunyana ka ban, an sera ka kalan min soro Ruti ka kitabu konon kabini a sura 2 verse 14 ka taa bila verse 23 la o file ni ye. Ko Ruti taara Boaz ka foro la ka suman nooro jini. Ala y'a ke a ko diyara Boaz ye. A tun ma sigi ni min ye nin ce ye o ke a ye. Fo Ruti y'i kungiri biri ko ne ye jon ye fo i ye ko numan ke ne ye ten ne min ye dunan muso ye. Ni Ala be anw fe a be kopumanw ke an ye fana.

DONKILI LABAN